

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Tarkastanut Kimmo SeppänenAika 22.10.1989Kohde kalmistoKunta IittiAjoitus 1000- ja 1100-luvut?Alue TapolaNimi AlestaloMj-rekisteri n:o 3

Mj-luokka _____

Peruskartta (n:o, nimi, vuosi) 3111 11 MANKALA 1978Peruskoordinaatit: x = 675986, y = 45655, z = 75-80Yhtenäiskoordinaatit: p = 675986, i = 45655, k = 75-80Suunta ja etäisyys kirkosta tms. löytöpaikka sijaitsee n. 11 km Iitin kirkosta W.Mj:n laajuus (alueen rajakoordinaatit lisäykseen) Rajaus selvittämättä, löytöjä Alestalon S-, SW- ja W-puolen pihapiirin peltolohkoilta.Kylä, kaupunginosa Tapola

Alue (kylän osa, kortteli tms.) _____

Tila, palsta, tontti tms.; RN:o; paikan lähempi nimi Alestalo 2:118Omistaja, vuokraaja, osoite, puhelin Riitta ja Heikki Heiskanen47520 TAPOLA Alestalo puh. 951-64823Aikaisemmat tiedot (verfikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot, kirjallisuutta) Oiva Keskitalo/1970: Iitin kiinteät muinaisjäännöksetAikaisemmat löydöt (museonumerot) KM 18031:1-2 (naula ja keramiikka), KM 19125 (M-keihäänkärki)Tarkastuslöydöt kohovyöllinen hevosenkenkäsolkki ja vihreä lasihelmi

Liitteet: peruskarttaote, muita karttoja _____ peruskarttaote
valokuvat neg. _____, diat n:o _____

Tarkastuksen aihe Kävin paikalla sunnuntairetkellä lähinnä arkeofyyttisen kas-
villisuuden inventoinnissa. Mukanani ollut 3-vuotias poikani ehkäisi tarkemman
maastoinventoinnin alueella.

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, hiekkakuopat ym.; karttaluonnos, mikäli
muutoksia peruskartasta) Löytöpaikka on Tapolan lossin N-puolella Kymijoen laa-
jentuman E-rannalla Alestalon piha-alueella. Talon S-puolista peltoaluetta nimi-
tetään 'Vanhantanhuanpelloksi' muistona jo hävinneestä mökkiasutuksesta. Nykyisin
Alestalo on yksinäinen maatalo kallioisen maaston SE-päässä. Metsäkallion NW-päätä
nimitetään Kalmuniemeksi, josta on löydetty E-tyypin pyöreä kupurasolki (KM 19126)
Löytöpaikka on puutarhamaata.

Kohteen kuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms.; Muoto: mäki, rinne tms.,
Maaperä: Kasvillisuus. Huomiot kohteesta. Aikaisemmin tutkittu osa. Koekuopat jne.,
Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) Helmen löysi sukutalon tytär (nyk. _____
emäntä, s. 1953) Riitta Heiskanen kesällä 1987 mansikkapalstaltaan puutarhatöis-
sä n. 25 m Alestalon päärakennuksen NW-nurkasta W. Kyseessä on WSW-viättävän pel-
torinteen ylätaive. Maaperä on savista peltomaata, josta helmi löytyi sekoittu-
neen puutarhamaan savipaakusta. Tällä paikalla ei ole havaittu esimerkiksi noki-
sia kiveyksiä, mutta vävynä taloon tulleen nykyisen isännän Heikki Heiskasen
mukaan on kynettäessä tullut hyvin tummaa maata näkyville paikasta 20-30 m S.

Hevosenkänkäsolki on ollut Alestalon piironginlaatikossa ainakin 1970-luvun alusta lähtien, jolloin Riitta Heiskanen (aloittanut muuten 1974 HY:ssa kesken jääneet arkeologian opinnot; huom! Matti Hiuurteen käynti talossa 1973? muistetaan hyvin), josta saakka hän muistaa esinettä tutkineen. Neulaa ei soljessa muisteta olleen. Soljen löytymisestä ei Riitta Heiskanen tiennyt kertoa mitään. Hänen mukaansa myöskään hänen matkoilla ollut äitinsä ei asiasta ole kysyttäessä enempää tiennyt. Keihäänkärjen (KM 19125) löytänyt isä on jo kuollut.

Talon pihapiirissä juoksee nykyisin vapaana yli kymmenpäinen lammaslauma, joka tarkastushetkellä oli syönyt lähes kaiken kiinnostavan kasvillisuuden. Pihapiirissä on sopivia kallioketoja, joilla voi olla säilynyt arkeofyyttilajistoa esimerkiksi varhaiskevällä todettavaksi. Löytöpaikan ja muiden talon ympäristöalueiden lajistossa ei voinut erottaa arkeofyyttejä. Sen sijaan läheisen Kauramaan Perttölan kalmiston viereisellä vanhalla kylämäellä kasvaa edelleen koko Kymenlaakson runsaslajisin arkeofyyttien populaatio, jossa tavataan mm. nurmilaukka (*Allium oleraceum*), hoikkaängelmä (*Thalictrum simplex*), tummatulikukka (*Verbascum nigrum*), kyläkurjenpolvi (*Geranium pratense*) jne.

Alueen laajuuden arviointiperuste Aikaisemmista löydöistä päätellen kalmistolöytöjä on levinnyt talon S-, SW- ja W-puolen lähimpiin pelloille.

Luokitusehdotus perusteluineen _____

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen _____

Havaintomahdollisuudet _____

Opas Talon isäntäväki on asioista hyvin kiinnostuneita.

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset jne) _____

Tarpeelliset jatkotoimenpiteet Mahdollisesti ehyenä säilyneen kalmiston ja asuinpaikan osan rajausta vaatii lisätutkimuksia.

Lähilöytöjä Itse Alestalon pihapiirin löytöjen ohella on E-tyypin kupurasolki (KM 19126) löydetty n. 600 m NNW Kalmuniemen kärjestä ja miekantupen kenkään (KM 8863) Alestaloa vastapäätä n. 400 m S Mattilan talon rannasta. N. 1-2 km:n päässä sijaitsevat myös Weckmanin ja Kananojan kalmistolöydöt.

Perimätieto (kertoja, ikä) _____

Huomautuksia _____

Selostus jätetty

Kotkassa 24.10.1989

Kuivao Leppänen

paikka

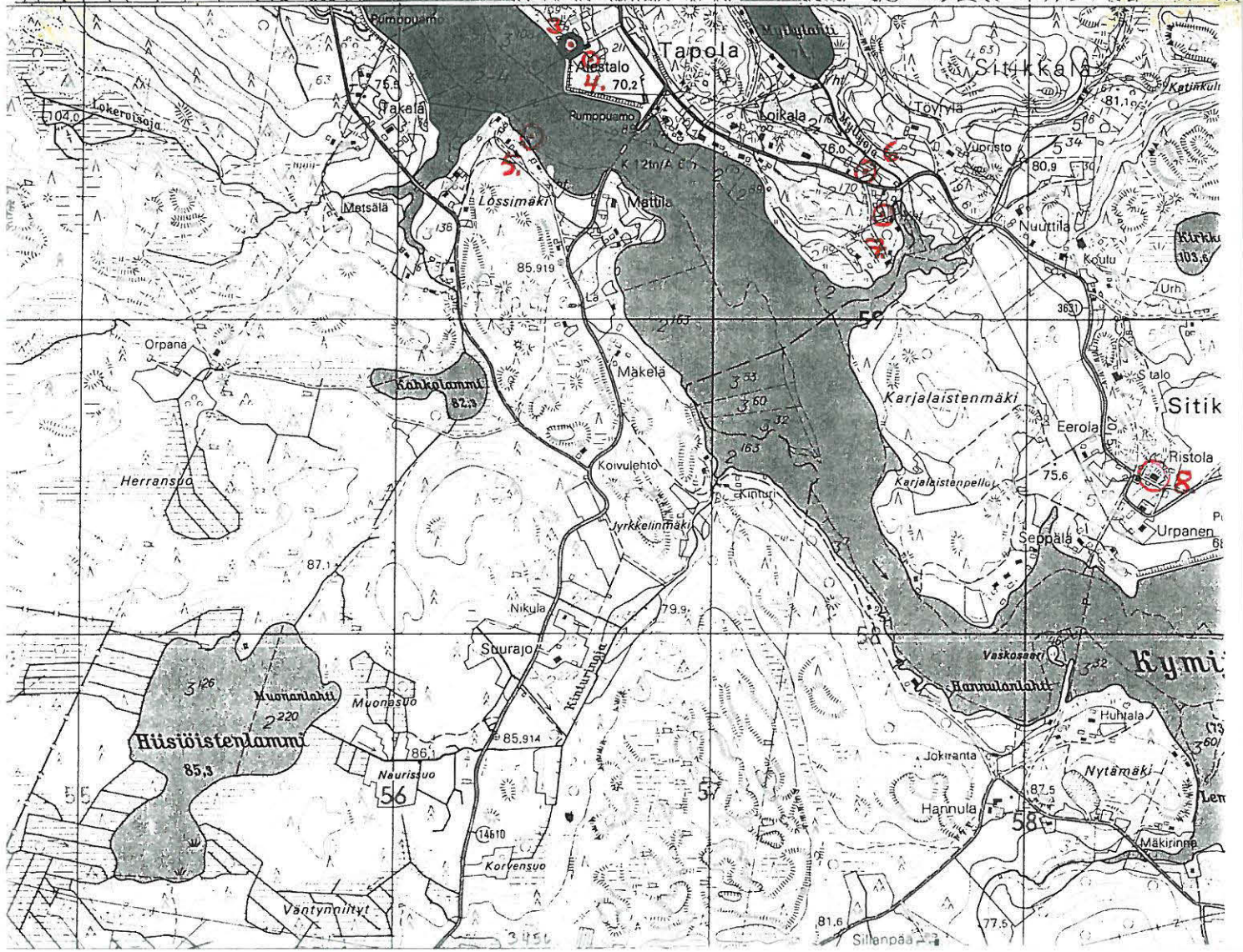
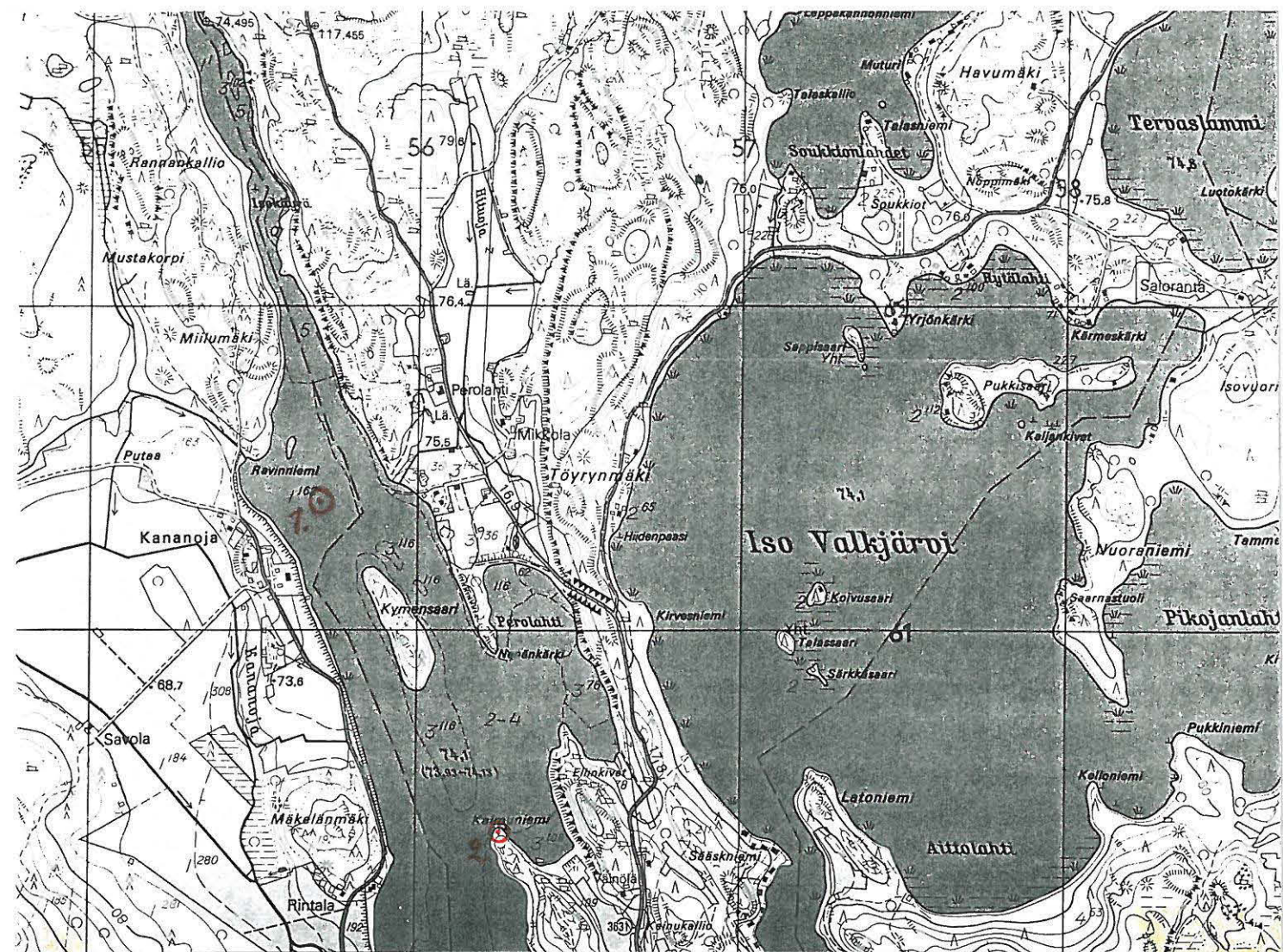
päiväys

allekirjoitus

Lisäyksiä

Iitti, Tapola, Alestalo.
Kimmo Seppänen 22.10.1989

AIKAISEMMAT ESINELÖYDÖT LÄHELTÄ:

- ①. Säyhde, Kananojan kalmisto
- ②. Tapola, Kalmuniemi (E-Solki)
- ③. Tapola, Alestalo (helmi -87)
- ④. Tapola, Alestalo (M-keihäs)
- ⑤. Mankala, Mattila (huotran kenkä)
- ⑥. Tapola, Ojala (hopeakaularengas)
- ⑦. Tapola, Weckmanin kalmisto
- ⑧. Sitikkala, Tervanen (keihäänkärki)